

Dosarul nr. 3r-80/22
2-19099096-01-3r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud.: M. Chiperi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Simion Beglița,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Beglița împotriva Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana cu privire la obligarea examinării cererilor, cu oferirea informației solicitate și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 02 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Simion Beglița împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal,

c o n s t a t ă :

La 28 mai 2019, Simion Beglița a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, solicitând obligarea pârâtei să examineze și să-i ofere informația solicitată prin cererea înregistrată cu numărul de intrare 0532-8443 din 01 aprilie 2019, prin care a cerut să-i fie eliberată: copia hotărârii motivate în cauza de contencios administrativ nr.3-21/1 (*la acțiunea lui împotriva SA „Introscoop” cu privire la încălcarea dreptului la accesul la informație*); copiile proceselor-verbale a tuturor ședințelor de judecată petrecute în cauza menționată, autentificate și sigilate corespunzător și înregistrarea audio a tuturor ședințelor de judecată, cu dovada oficială de eliberare al acestora, precum și examinarea cererii înregistrată cu numărul de intrare 0531-13373 din 08 aprilie 2019, prin care a solicitat să i se ofere posibilitatea să ia cunoștință cu materialele dosarului nr.3-21/1 (*la acțiunea lui împotriva SA „Introscoop” cu privire la încălcarea dreptului la accesul la informație*), cu încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a despăgubirii morale și a prejudiciului material.

Prin hotărârea din 02 septembrie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Simion Beglița. A fost obligată Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana să examineze cererea nr. 0531-13373 din 08 aprilie 2019 depusă de Simion Beglița privind oferirea posibilității lui Simion Beglița să ia cunoștință cu materialele dosarului nr.3-21/16. S-a încasat din contul Judecătoria Chișinău în beneficiul lui Simion Beglița suma de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 425,95 de lei cheltuieli de judecată, în total 925,95 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 septembrie 2021, Judecătoria Chișinău a depus prin intermediul poștei electronice apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 08 decembrie 2021 a prezentat motivarea apelului.

La 30 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Simion Beglița a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central. Totodată, apelantul a solicitat prelungirea termenului de prezentare a motivării apelului după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe (f.d. 210-216, vol.I).

Prin încheierea din 02 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Simion Beglița împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 17 martie 2022, Simion Beglița a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, anularea integrală a încheierii din 02 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei încheieri noi, prin care să fie restabilit dreptul său de a contesta cu apel motivat hotărârea primei instanțe.

În susținerea recursului Simion Beglița a indicat că, având în vedere că nu a recepționat în termen hotărârea integrală a primei instanțe, la 30 septembrie 2021 a depus apel preventiv, solicitând repunerea în termen pentru prezentarea apelului motivat, însă cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău a ignorat solicitarea sa, declarând apelul său ca inadmisibil.

În opinia recurentului, instanța de apel prin prisma art.195, art.230- 237 alin.(1) din Codul administrativ și art.269-270, art.272, art.365¹-369 din Codul de procedură civilă urma prin închiriere să-i nu dea curs cererii sale de apel și să-i acorde termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor acesteia.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 02 februarie 2022 și notificată lui Simion Beglița la 09 martie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr.DS8006401349AS, anexat la actele cauzei (f.d.232, vol.I).

Astfel, recursul lui Simion Beglița din 17 martie 2022 a fost depus în termenul prevăzut la art.242 din Codul administrativ (f.d.241, vol. I).

La 16 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana copia recursului depus de Simion Beglița, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință (f.d.31, vol.II).

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În speță, completul a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind

inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins și menținută încheierea instanței de apel, din următoarele motive.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 02 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Simion Beglița împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin.(2) al art.232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că la 02 septembrie 2021 Judecătoria Anenii Noi, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii în ședință publică, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Simion Beglița (f.d.185-186, vol.I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Simion Beglița a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central. Totodată, apelantul a solicitat prelungirea termenului de prezentare a motivării apelului după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe (f.d. 210-216, vol.I).

La 04 noiembrie 2021, a fost redactată hotărârea integrală (f.d.194, vol.I), și tot la aceeași dată a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.jan.instante.justice.md.

La 05 noiembrie 2021, Judecătoria Anenii Noi, sediu Central a expediat copia acesteia la adresa de domiciliu a lui Simion Beglița situată: în XXXXX (f.d.201, vol.I).

Se reține că la 16 noiembrie 2021 lui Simion Beglița prin intermediul oficiului poștal i-a fost notificată hotărârea integrală a primei instanțe, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr.DS8001856699AS (f.d.203, vol.I).

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin. (2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă de la data de 17 noiembrie 2021 (miercuri), ziua imediat următoare de la data notificării lui Simion Beglița a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de *16 decembrie 2021 (joi) inclusiv*.

Prin urmare, începând cu 17 noiembrie 2021 – până la 16 decembrie 2021 inclusiv, Simion Beglița a dispus de suficient timp de a prezenta instanței de apel motivarea apelului.

Drept urmare, prin încheierea din 02 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Simion Beglița împotriva hotărârii din 02 septembrie 2021 a Judecătoria Anenii

Noi, sediul Central din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de Simion Beglița ca inadmisibilă, deoarece ultimul nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ. Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată lui Simion Beglița încă la data de 16 noiembrie 2021, însă apelantul până la expirarea termenului-limită (16 decembrie 2021 (joi) inclusiv), nu a prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurentul/apelant Simion Beglița, fiind cel interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură și anexarea probelor în acest sens în conformitate cu legislația în vigoare.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, având în vedere că nu a recepționat în termen hotărârea integrală a primei instanțe, la 30 septembrie 2021 a depus apel preventiv, solicitând repunerea în termen pentru prezentarea apelului motivat, însă cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău a ignorat solicitarea sa, declarând apelul său ca inadmisibil, deoarece este declarativ.

Or, după cum rezultă din textul apelului inițial din 30 septembrie 2021, Simion Beglița a solicitat prelungirea termenului de depunere a cererii de apel motivată după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe, dar nu însăși repunerea în termenul de efectuare a actului de procedură (f.d. 210 verso, vol.I).

Totodată, conform art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din dispozițiile art.237 alin.(1) din Codul administrativ, rezultă că, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Iar, potrivit art.232 alin.(2) din Codul administrativ, termenul de 30 de zile pentru prezentarea motivării apelului la instanța de apel, de la data notificării hotărârii motivate, este un termen legal, cu caracter imperativ, restabilirea acestuia poate avea loc strict doar în condițiile art.65 și 237 din Codul administrativ, ceea ce din cererea de apel și actele cauzei nu se atestă.

Ține de menționat, că legislatorul nu a prevăzut instituția prelungirii termenului legal pentru prezentarea motivării apelului.

Sub acest aspect, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanța de apel prin prisma art.195, art.230-237 alin.(1) din Codul administrativ și art.269-270, art.272, art.365¹-369 din Codul de procedură civilă, urma prin încheiere să-i nu dea curs cerere sale de apel și să-i acorde termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor acesteia.

Or, articolul 235 din Codul administrativ, în coroborare cu art.211, 212 233 și 234 din Codul administrativ, expres și exhaustiv reglementează cazurile când instanța de apel stabilește apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel.

Nu sunt incidente prezentului litigiu nici prevederile art.365¹-369 din Codul de procedură civilă, având în vedere că prezenta cauză se soluționează în procedura contenciosului administrativ, care potrivit art.258 din Codul administrativ se examinează conform prezentului cod, care este o lege specială.

Dat fiind cele menționate, se atestă că culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, îi revine nemijlocit lui Simion Beglița care nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale, în situația în care încă la data de 16 noiembrie 2021 i-a fost notificată prin oficiul poștal, cu scrisoare recomandată și cu aviz de recepție, hotărârea integrală a primei instanțe (f.d. 203, vol.I).

Prin urmare, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Simion Beglița ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (*cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania*), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Simion Beglița.

Se menține încheierea din 02 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Beglița împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana cu privire la obligarea examinării cererilor, cu oferirea informației solicitate și repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron